

Sestry východní Evropy - Centrum excelence pro kontrolu tabáku II

EE-COE II

ZPRAVODAJ Č. 2 • KVĚTEN – ČERVENEC 2017

LINDA SARNA A STELLA AGUINAGA BIALOUS BYLY VYZNAMENÁNY AMERICKOU OŠETŘOVATELSKOU AKADEMIÍ OCENĚNÍM "EDGE RUNNERS" ZA JEJICH PROJEKT SESTRY-NEKUŘAČKY.

Při příležitosti Světového dne bez tabáku 31. května 2017 oznámila Americká ošetřovatelská akademie, že Linda Sarna, PhD, RN, FAAN a Stella Aguinaga Bialous, PhD, RN, FAAN obdržely ocenění „Edge Runners“ za svůj model Sestry-nekuřačky (Tobacco Free Nurses, TFN). Touto iniciativou oceňuje Akademie v rámci platformy Raise the Voice sestrami navržené projekty zdravotní péče, které mají dopad na finanční náklady, zvyšují kvalitu péče a ovlivňují zdravotní politiku.

Celý tým EE-COE II upřímně děkuje Stelle a Lindě za jejich neutuchající a významnou práci ve vzdělávání v oblasti odvykání kouření; za to, že poskytují prostředky zdravotním sestřím vykonávajícím praxi i pacientům; za to, že podporují sestry a jejich klíčovou roli v prosazování nekuřácké společnosti. Jsou skvělými vzory pro mnoho a mnoho zdravotních sester na celém světě!

Fotografie č. 1: webové stránky projektu Sestry-nekuřačky – oznámení na hlavní stránce (<https://tobaccofreenurses.org>)

V tento mezinárodně významný den organizace WHO rovněž ocenila práci v oblasti kontroly tabáku prováděnou v České republice a ve Slovinsku. Ve Slovinsku byl v únoru letošního roku přijat přísný zákon ke kontrole tabáku, který obsahuje opatření jako je jednotné balení tabákových výrobků, zákaz kouření v soukromých vozidlech v přítomnosti nezletilých, povolování prodeje tabákových výrobků, zákaz jejich vystavování v místě prodeje a zvýšení a vyčlenění spotřební daně. V České republice jsou nově nekuřácké restaurace, bary a kavárny.

ZPRÁVY Z JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ:

ČESKÁ REPUBLIKA

Vladislava Felbrová a Stanislava Kulovaná v roce 2016 vzdělávaly prostřednictvím krátkých seminářů ve Všeobecné fakultní nemocnici ošetřovatelský personál (semináře proběhly v rámci předchozího projektu EE-COE I) a o svém mimořádném úsilí napsaly článek, který byl zveřejněn v českém časopise pro ošetřovatelství „Florence“ v květnu 2017.

Fotografie č. 2: první strana článku (ze dvou)

Prof. Eva Králíková a Vladislava Felbrová byly pozvány na Slovensko do Oravy, aby tam přednášely ve dnech 5. –

7. května 2017. Vladislava Felbrová přednášela na téma „Aktivity sester v České republice v kontrole tabáku - mezinárodní projekt“.

Fotografie č. 3: Prof. Eva Králíková a Vladislava Felbrová v Oravě, Slovensko

Vladislava Felbrová a Eva Roubíčková přednášely ve dnech 11. – 12. května 2017 na Slovensku v Bratislavě. Vladislava Felbrová hovořila na téma “Aktivity sester v České republice v kontrole tabáku – vzdělávání sester ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze“. Přednáška Evy Roubíčkové se týkala vlivu kouření na propuknutí onkologického onemocnění.

Vladislava Felbrová a Stanislava Kulovaná představily projekt EE-COE II na semináři uspořádaném 17. května 2017 na III. interní klinice 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze.

Fotografie č. 4: posluchači na semináři, 17. květen 2017

Dva workshopy, na nichž vyučovaly Vladislava Felbrová a Stanislava Kulovaná, se v květnu uskutečnily v následujících městech:

- v Havlíčkově Brodě (25. května 2017): zúčastnilo se 20 sester (z toho 2 muži), údajně “méně než polovina“ z nich byli kuřáci. V současné době tato nemocnice nezaznamenává v ošetrovatelské dokumentaci kuřáckou anamnézu pacientů, ale v brzké době s tím hodlá začít.

Fotografie č. 5: seminář v Havlíčkově Brodě 25. května 2017 (přednáší Vladislava Felbrová)

- Pelhřimov (30. května 2017): 20 sester z mnoha různých klinických oborů naslouchalo s velkým zájmem vzdělávacím přednáškám a dostávalo poskytnuté materiály.

Fotografie č. 6: seminář v Pelhřimově 30. května 2017

Iveta Nohavová přednášela na Mezinárodní konferenci o kontrole tabáku 2017, pořádané Evropskou sítí pro prevenci kouření (European Network for Smoking and Tobacco Prevention, ENSP) v Řecku v Aténách ve dnech 24. – 26. května 2017, na téma „Vzdělávání sester ve východní Evropě“. Byla to rovněž výjimečná příležitost pro získávání kontaktů a sdílení zkušeností.

Fotografie č. 7: I. Nohavová na konferenci ESPN, 24. květen 2017

31. KVĚTEN 2017 – SVĚTOVÝ DEN BEZ TABÁKU

V souvislosti s tímto celosvětově strategickým dnem se ve dvou pražských nemocnicích konaly dvě veřejné akce. Obou akcí včetně předchozí dubnové se zúčastnilo 173 kuřáků (jak zdravotníků, tak i pacientů a účastníků z řad široké veřejnosti).

- Česká vedoucí sestra Eva Roubíčková uspořádala osvětovou akci pro veřejnost ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady (FNKV), kde pracuje. Akce se konala pod titulem "Chcete přestat kouřit? Pomůžeme Vám". Eva se svým týmem mediků, kteří jí pomáhali, připravili stůl v nemocniční jídelně, u něhož rozdávali informace a letáky. Zároveň měřili množství CO a informovali ty, kteří se u stolu zastavili, o škodách spojených s kouřením a nabízeli pomoc při odvykání v podobě dostupné léčby. Mnozí z účastníků (současní či pasivní kuřáci) byli výsledky měření CO překvapeni. Akce se zúčastnilo přibližně 250 zaměstnanců a pacientů FNKV, mezi nimi 100 kuřáků.

Kromě toho nabízelo pět mediků po celé nemocnici a na místech určených pro kuřáky informační letáky a kontaktní informace Centra pro závislé na tabáku. A především na těchto místech se studenti setkali se zájmem kuřáků. Nezaznamenali žádnou negativní reakci.

Fotografie č. 8: leták s informací o Světovém dni bez tabáku a o veřejné osvětové akci v FNKV konané 31. května 2017.

Fotografie č. 9: příprava stolu a kontrola tabáku v akci, FNKV, 31. května 2017 (Eva Roubíčková za stolem vlevo)

Fotografie č. 10: Eva Roubíčková (druhá zprava) při měření CO; nemocniční personál si prohlíží letáky, FNKV, 31. května 2017

- Také v tento významný den zorganizovaly Vladislava Felbrová a Stanislava Kulovaná ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze osvětovou akci pro veřejnost. I ta se setkala s pozitivními reakcemi a velkým zájmem. Akce měla dopad na celkem 37 osob: z toho 54 % byli současní kuřáci s 60% podílem mužů a 19 % byli bývalí kuřáci. Průměrný věk kuřáků byl 55,6 let. Sestry měřily množství CO, podávaly informace účastníkům z řad nemocničního personálu a široké veřejnosti, nabízely tištěné materiály a doporučovaly kuřákům intenzivní léčbu v Centru pro závislé na tabáku, kde obě pracují.

Fotografie č. 11: Veřejná osvětová akce ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze 31. května 2017 – sestry z Centra pro závislé na tabáku: Stanislava Kulovaná a Vladislava Felbrová při měření množství CO u kolemjdoucího návštěvníka

Fotografie č. 12: Veřejná osvětová akce ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze 31. května 2017 – sestry z Centra pro závislé na tabáku: Stanislava Kulovaná a Vladislava Felbrová při měření množství CO u kolemjdoucího návštěvníka

Dne 13. června 2017 uspořádala a vedla pod záštitou České lékařské komory prof. Eva Králíková celodenní seminář v Senátu PČR. Na semináři podporovaném předsedou Senátu vystoupila řada řečníků s příspěvky o různých aspektech kontroly tabáku. Iveta Nohavová představila uznávané Centrum excelence pro kontrolu tabáku pro střední a východní Evropu. Semináře se zúčastnilo více než 60 posluchačů.

Fotografie č. 13: Seminář v Senátu Parlamentu České republiky, 13. červen 2017

MAĎARSKO

V průběhu druhého čtvrtletí projektu EE-COE II uspořádal maďarský tým ve dnech 26. – 27. května 2017 první workshop. Sestry měly o účast na workshopu velký zájem. Jednodenní workshop se konal v Ústavu Korányiho. Mezi účastníky byli především zdravotníci, kteří už podporují skupinovou terapii odvykání kouření nebo se do ní teprve chtějí pustit. Cílem workshopu, při němž se promítaly prezentace EE-COE, proto bylo si především osvěžit teoretické základy podpory poskytované kuřákům při odvykací terapii. Druhý den věnovaný praktickým aspektům odvykání kouření byl zaměřen více interaktivně. Celkem se workshopu zúčastnilo 22 osob.

Maďarský tým byl rovněž pozván, aby se 10. června 2017 zúčastnil Komunitního dne zdraví (Hegyvidéki Egészségnap MOM). Členové týmu měřili množství CO a hodnotu FEV1 a informovali ty, kteří projevíli zájem, o možných metodách odvykání kouření. Zapojilo se 37 účastníků.

S radostí oznamujeme, že do specializovaných obchodů s tabákem dorazila první jednotná balení tabákových výrobků. Nový zákon o balení cigaret a o ručním balení tabákových výrobků nabyl účinnosti 20. srpna 2016 v souladu s přijatou směrnicí EU.

SLOVENSKO

Národní ústav pro srdeční a cévní onemocnění vydal brožuru pro pacienty s kardiovaskulárním onemocněním o účincích užívání tabáku a kouření. Jejím spoluautorem je p. Gabriel Bálint, poradce projektu EE-COE.

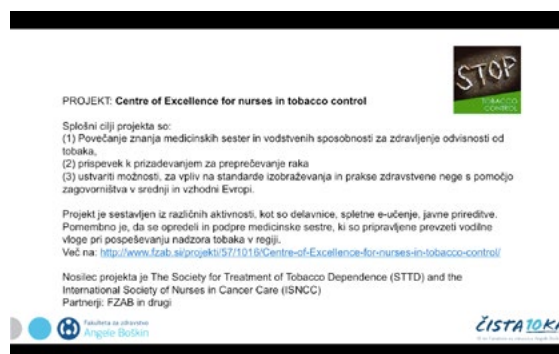
Fotografie č. 14: titulní strana brožury pro pacienty

Pan Gabriel Bálint přednášel také v rámci:

- 1) celostátní konference pro zdravotní sestry a porodní asistentky, která se konala 12. května 2017 na Ministerstvu zdravotnictví v Bratislavě. V publiku bylo asi 160 posluchačů. Téma jeho přednášky bylo „Zdravotní sestry a kontrola tabáku - podpora léčby tabákové závislosti.“
- 2) odborné akce „Den ošetřovatelství v Dunajské Středě – II. ročník – Inovace v ošetřovatelství“. Konference se konala v Dunajské Středě 25. května 2017 a zúčastnilo se jí téměř 280 diplomovaných sester a zdravotnických asistentů. Gabriel Bálint přednášel na téma „Zdravotní sestry a kontrola tabáku – podpora prevence u pacientů s kardiovaskulárním onemocněním“.

SLOVENIA

Členové týmu Zdravotnické fakulty Angely Boškinové v Jesenici, slovinské partnerské organizace, propagovali projekt EE-COE II na své 10. mezinárodní vědecké konferenci. Zúčastnilo se 75 zástupců různých profesí a zemí (např. manažerů, sester, lékařů a vysokoškolských studentů oboru ošetřovatelství).

Fotografie č. 15: fotografie stránky powerpointové prezentace s popisem projektu EE-COE II na Zdravotnické fakultě Angely Boškinové

Reklama na projekt je umístěna také na webových stránkách Zdravotnické fakulty Angely Boškinové, viz následující odkaz:

<http://www.fzab.si/projekti/57/1016/Centre-of-Excellence-for-nurses-in-tobacco-control/>

http://www.fzab.si/uploads/file/COENews_Summer2017-SLO_v01.pdf

RUMUNSKO

Dne 13. května 2017 se v Temešváru uskutečnilo Národní symposium k Mezinárodnímu dni sester s tématem "Vliv zdravotnického vzdělávání na ošetrovatelskou praxi". Toto sympozium pořádala vysoká škola "Ana Aslan", ošetrovatelská škola v Temešváru, Asociace lékařských asistentů Timis a Rumunská asociace sester (RAS). Příspěvky sympozia se konaly v amfiteátru Regionálního centra veřejného zdraví v Temešváru.

Na sympóziu bylo 110 účastníků: sestry, studenti a učitelé ošetrovatelství, lékaři a psychologové. Paní Ecaterina Gulie, prezidentka RAS, přednesla příspěvek "Sestry, podpora odvykání kouření". V této prezentaci popsala projekt RAS o podpory odvykání kouření v letech 2015-2016, účel a cíle, aktivity a výsledky projektu. Také shrnula odpovědi sester, kteří se účastní seminářů o kouření, četnost kouření mezi nimi, úmysly zdravotních sester přestat kouřit, atd.

Na závěr prezentace paní Gulie hovořila o pokračování projektu a o aktivitách, které se budou v letech 2017-2018 pokračovat.

Foto 16: Paní Gulie přednáší

Foto 17: Účastníci národního sympozia u příležitosti Mezinárodního dne sester v Temešváru